

FOTO PHILIP VANOUTRE

Europa's topschool

MINISTER-PRESIDENT WIM KOK SPREEKT OP EUROPA COLLEGE IN BRUGGE, BAKERMAT VAN EUROPESE CARRIÈRES

Wim Kok werd deze week gehuldigd als belangrijk Europeaan. Op donderdag 3 oktober hield de Nederlandse premier de traditionele rede bij de opening van het academisch jaar van het Europa College in het Vlaamse Brugge. Een ceremonie geleid door de nieuwe voorzitter van de raad van toezicht van het College, oud-voorzitter van de Europese Commissie Jacques Delors.

De lijst eminente sprekers die Brugge aandeden, is lang. Onder hen bevinden zich de premiers Dries van Agt en Ruud Lubbers, koningin Beatrix, de Spaanse premier Felipe Gonzales en koning Juan Carlos, de Franse president François Mitterrand en de Duitse Richard von Weizsäcker. De Franse president Jacques Chirac liet officieus weten een uitnodiging niet af te slaan.

En nog steeds weerklinkt binnen de muren van het Brugse College de donderende speech die de toenmalige Britse premier Margaret Thatcher er hield in september 1988. 'Ze zette Europa in vuur en vlam,' herinnert zich een oudgediende. Thatcher ging tekeer tegen wat zij noemde 'een Europese superstaat die een nieuwe dominantie vanuit Brussel uitoefent' en vergeleek de Commissie, het dagelijks bestuur van de Europese Unie, met het oude

ELSBETH TIEDEMANN in Brugge

centralistische sovjetbestuur. Daags erna bood commissievoorzitter Delors zich aan om Thatcher het jaar daarop van replek te dienen.

Het Europa College, dat sinds 1949 Europees georiënteerd eenjarig postuniversitair onderwijs aanbiedt, heeft een stevige reputatie. Het is geworteld in Europees idealisme, al is dat bij aankomende studenten niet altijd te merken — 'Wij zijn hartstikke eurosceptisch,' zegt Bas (25), net twee dagen in Brugge. Het college werd opgericht na het Congres van Den Haag van de Europese Beweging in 1948, dat de creatie van een Europese Unie bepleitte. Initiatiefnemers van het College waren twee deelnemers aan het congres, de Spaanse banneling Salvador de Madriaga, die droomde van een gezamenlijk leef- en studiemilieu voor jonge Europeanen, en de Brugse pater Karel Verleye, die zijn stad wilde promoten. De eerste rector was een bevlogen Nederlander, Hendrik Brugmans, die er tot 1972 de scepter zwaaide.

'Het college begon met nadenken over Europa en de bestudering van bestaande modellen van integratie, zoals de Amerikaanse en de Duitse — heel theoretisch,' zegt Marc Vuijlsteke, di-

recteur-generaal voor de externe activiteiten, sinds 1982 aan het College verbonden. 'Dat veranderde na de oprichting van de Europese Gemeenschap. Toen spitste de reflectie zich toe op concrete instellingen.' Rond 1970 ontstonden de specialisaties Europees recht, economie, en politiek en administratie. Twee jaar geleden kwam daar nog een richting bij, *human resources* ofwel personeelsbeleid. 'Deze richting zoekt zichzelf nog een beetje,' zegt Vuijlsteke. 'Maar ze beantwoordt aan een behoefte. De Europese integratie vergt een nieuwe manier van met personeel omgaan. Je kunt niet zomaar nationaal beleid toepassen op Europese organisaties.'

De juridische variant geldt als de zwaarste van de vier *masters*-programma's. Veel seminars, veel huiswerk, sterk praktijkgericht. Geregeld worden studenten door een advocatenkantoor naar het College gestuurd. Economie is meer theoretisch. De politieke variant staat bij de oud-studenten bekend als 'Club Med', naar de Franse keten luxe vakantieoordjes. Hij houdt het midden tussen theorie en praktijk, de bestudering van organisaties en de toepassing daarvan op de Europese instellingen. 'Zeer wetenschappelijk is deze richting niet, in mijn eindschrijving zit geen enkele theorie,' zegt een oud-student. 'Het is sterk gericht op het

Franse onderwijs, met veel feitenkennis en stampwerk. Maar je wordt wel klaargestoomd voor een Europese baan — het concours van de Europese Commissie (56 duizend kandidaten, zeshonderd laureaten) heb ik zonder extra voorbereiding gehaald.'

In 1974 telde het College voor het eerst meer dan honderd studenten. Nu zijn het er 259 in Brugge en vijftig in Natolin, Polen. Daar werd twee jaar geleden een dependance opgericht om enigszins tegemoet te komen aan de plotselinge vraag uit Oost- en Midden-Europa.

Wim Kok spreekt in Brugge. In 1988 hield Margaret Thatcher er een ronkende speech

'We kunnen bij lange na niet voldoen aan de vraag uit die landen,' zegt Vuijsteke, die in de regio projecten begeleidt die het Europa College voor de Europese Commissie uitvoert, zoals het opzetten van een instituut voor Europese studies of een bibliotheek. 'De kwaliteit van de kandidaten is er uitstekend, je merkt dat de topscholen in de voormalige communistische landen enorm selecteerden.'

Inmiddels is het Europa College zeker niet meer de enige instelling die op Europa gericht onderwijs geeft. Vuijsteke schat het aantal van dergelijke instellingen (hoger onderwijs en postdoctoraal) op tweehonderd tot tweehonderdvijftig in heel Europa. Toch is het aantal aanmeldingen voor het College met vierduizend per jaar de laatste jaren vrij constant. 'Je kunt aannemen dat zonder de komst van andere postdoctorale opleidingen, de vraag enorm zou zijn gestegen. Door de democrati-

sering van het hoger onderwijs is een universitaire graad niet meer voldoende.'

Het college heeft voornamelijk het maximum aantal studenten op honderd per richting en driehonderd voor heel Brugge gesteld. 'We willen kleinschalig blijven, anders gaat de formule verloren,' zegt Vuijsteke. De varianten politiek en rechten hebben de limiet bereikt, bij economie en personeelsbeleid (47 en 15 studenten) is nog ruimte voor groei.

Het collegegeld van 21 duizend gulden (onderwijs, onderdak en maaltijden) helpt de vraag te beperken. Negentig procent van de studenten heeft een gehele of gedeeltelijke beurs. Het aantal beurzen dat ieder land beschikbaar stelt, is sterk bepalend voor het aantal studenten per nationaliteit. Zo hangt het verhoudingsgewijs grote aantal Spanjaarden (36 dit jaar) samen met het feit dat de federale én regionale overheden in Spanje beurzen verstrekken. Zeven van de negen Nederlanders op het College hebben dit jaar een volledige beurs van het Nuffic in Den Haag.

De selectie is streng, zegt het College. Spreek een willekeurig groepje van zeven studenten aan: allen hebben buiten hun eigen land gestudeerd en/of stage gelopen. Spreek een hoogblonde Finse aan, ze antwoordt in perfect Frans. De eerste selectie wordt op basis van dossiers gedaan door een nationaal comité — in Nederland samengesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken en het Nuffic. Zij kijken naar het curriculum vitae, cijfers, studie, buitenlandervaring, talenkennis (voertalen zijn Engels en Frans) en motivatie. Het Europa College neemt de doorgestuurde dossiers nogmaals door. De overgebleven kandidaten gaan in eigen land een gesprek aan van zo'n twintig minuten met vertegenwoordigers van het nationale comité en het Europa College. Zij toetsen talenkennis, algemene ontwikkeling en motivatie. 'Laatst voerde een Italiaanse aan dat het Europa College goed zou staan op haar visitekaartje,' zegt Thierry Monforti, in Brugge verantwoordelijk voor de selectie. 'Dat vinden wij niet voldoende.'

De Italiaanse was vermoedelijk te eerlijk. Want veel studenten komen af op de reputatie van het College en zijn netwerk *anciens*, oud-studenten die nuttige ingangen kunnen bezorgen binnen of rondom de Europese instellingen. De helft van de 4700 oud-studenten werkt bij bedrijven, advocaten- en lobbykantoren, een kleine veertig procent in de publieke sector, een tiende blijft in de academische wereld. Onder de *anciens* bevindt zich de Spaanse eurocommissaris Manuel Marín, voormalig commissievoorzitter François-Xavier Ortoli.

Voor veel studenten is de sfeer een belangrijke trekpleister. 'Sociaal is het Europa College een hoogtepunt,' zegt een ancien, die nu bij een van de Europese instellingen werkt. 'Iedereen kan tegelijk feesten en moet tegelijk